

LUPA LEHTONEIDONVAIPAN SIIRTOISTUTUKSIIN

HAKIJA

Väylävirasto

ASIA

Lupahakemus lehtoneidonvaippojen siirtämiseen Paraisten Hessundinsalmen uuden sillan rakentamistöiden vuoksi (Saaristotie 1042-1212)

HAKEMUS

Lupaa haetaan seitsemän lehtoneidonvaipan siirtämiseen Paraisten Hessundinsalmen uuden sillan rakentamistöiden vuoksi, jotta laji kärsisi mahdollisimman vähän työmaan maankäytöstä. Lupaa haetaan ajanjaksolle 22.9.-31.12.2023.

Lajia havaittiin vuoden 2020 ja 2022 kasvillisuus- ja vieraslajikartoituksissa, ja lajihavainnot varmistettiin kesän 2023 täydennyskäynneillä. Alueella havaittiin vuoden 2022 ja 2023 selvityksissä yhteensä 17 lehtoneidonvaippayksilöä: yhdeksän Hessundinsalmella ja kahdeksan Päivärinteellä. Näistä seitsemän on vaarassa tuhoutua sillan rakentamistoimien vuoksi: kuusi Hessundin ja yksi Päivärinteen osalta.

Siirto tehdään kaivamalla kasvit ylös ja istuttamalla ne siirron jälkeen pysyvästi uuteen kasvupaikkaan Lehtiniemeen (Paraisten kaupungin omistuksessa), jossa oletetaan kasvuolosuhteiden olevan sopivat. Mahdollisista kolmesta siirtopaikoista Lehtiniemi osoittautui ainoaksi mahdolliseksi siirtoon soveltuvaksi alueeksi logististen syitten takia, vaikka se ei ole lehtoneidonvaipan kannalta potentiaalisiin elinympäristö mattomaisesti kasvavan sananjalan takia. Siirron ja seurannan aikana alue pyritään pitämään mahdollisimman avoimena, jotta lehtoneidonvaipat eivät tukahdu korkeampien saniaiskasvustojen alle.

Tarkoituksena on ottaa mahdollisimman suuri maapaakku lajin ympäriltä, jotta kämmeköille tyypilliset laajat sienijuuret pysyvät kasvin mukana siirron aikana. Kasvit kaivetaan maasta ja istutetaan uuteen kasvupaikkaan työkoneen kauhaa apuna käyttäen. Lehtoneidonvaipat siirretään syksyn 2023 aikana ennen maan jäätymistä, jotta voidaan varmistaa, että kasvit eivät ole enää alkuvuodesta 2024 alkavan työmaan tiellä. Siirrettävät lehtoneidonvaipat on tarkoitus aidata, jotta yksilöt saadaan suojattua Varsinais-Suomen ja Saaristomeren alueella laajasti

levinneeltä vieraslajilta valkohäntäkauriilta. Lehtoneidonvaippoja on siirtoistutettu samoilla menetelmillä onnistuneesti esimerkiksi Tampereella.

Tarkoituksena on seurata lajin elinvoimaisuutta, kasvua, lisääntymistä, esiintymien runsauksia ja levinneisyyksiä sekä hoidon tarvetta siirron kohdealueella. Lajia seurataan kolmen vuoden ajan työmaan ollessa käynnissä alueella. Seurantaan kuuluu vuosittainen inventointi, dokumentointi ja raportti. Seurannan päättyessä lehtoneidonvaippojen tilanteesta tehdään loppuraportti. Myös lehtoneidonvaippojen suoja-aidat poistetaan, jotta ne eivät unohdu maastoon.

Siirrettävät lehtoneidonvaipat, siirtokohde, siirtotyö ja seuranta on kuvattu tarkemmin lupahakemuksen siirtosuunnitelman liitteessä 2. Lehtoneidonvaipan siirron valmistelee, ohjaa, valvoo ja dokumentoi sekä seurannan toteuttaa AFRY Finland Oy. Siirron toteuttaa Väylävirasto ja Kreate Oy.

Lehtoneidonvaippojen poikkeuslupahakemusta on päivitetty 17.10.2023 siirtosuunnitelman täydennyksellä (AfrY Finland Oy, 12.10.2023) ELY-keskuksen ja konsultin 10.10.2023 käymien puhelinkeskusteluiden pohjalta. Siirtoistutusten paikkaa muutettiin, koska ELY-keskuksen näkemyksen mukaan alun perin suunniteltu siirtopaikka ei ollut kasvuolosuhteiltaan lajille sopiva. Lisäksi päivitettyssä siirtosuunnitelmassa todetaan, että siirron seurantaan tullaan tekemään aiemmin mainitun kolmen vuoden sijaan viisi vuotta, seurannan loputtua lehtoneidonvaippojen suoja-aidat jätetään maastoon suojaamaan kasvuyksilöitä valkohäntäkauriilta sekä hankealueen läheisyydessä havaitut lehtoneidonvaipat, joita ei siirretä, merkitään esimerkiksi nauhoin, jotta voidaan varmistua yksilöiden elinympäristöjen säilymisestä työmaa-alueen läheisyydessä.

MÄÄRÄYKSET JOITA HAKEMUS KOSKEE

Lehtoneidonvaippa rauhoitetaan luonnonsuojeluasetuksella luonnonsuojelulain 69 §:n mukaisesti. Luonnonsuojelulain 74 § mukaan rauhoitetun lajin tai sen osan poimiminen tai juurineen ottaminen on kielletty. Luonnonsuojelulain 82 § mukaan kasvilajin rauhoitus ei estä alueen käyttöä maa- ja metsätalouteen tai rakennustoimintaan eikä rakennuksen tai laitteen tarkoituksenmukaista käyttöä. Tällöin on kuitenkin vältettävä vahingoittamista tai häiritsemistä rauhoitettuja kasveja, jos se on mahdollista ilman merkittäviä lisäkustannuksia.

Luonnonsuojelulain 87 § mukaan rauhoitettua kasvilajia ei saa pitää hallussa tai kuljettaa.

Luonnonsuojelulain 83 § mukaan ELY-keskus voi myöntää poikkeuksen 74 §:n kielloista, jos poikkeamisesta ei ole haittaa lajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Luonnonsuojelulain 89 § mukaan poikkeus 87 §:n hallussapidon ja kuljetuksen kiellosta voidaan myöntää mm. suojelutarkoitukseen.

VARSINAIS-SUOMEN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN PÄÄTÖS

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle luvan hakemuksen mukaiseen lehtoneidonvaippojen siirtoon seuraavin ehdoin:

- 1) Lupa on voimassa vuoden 2023 loppuun asti.
- 2) Lupa koskee Hessundinsalmen sillan rakennustyömaan lehtoneidonvaippoja. Siirtotoimenpiteillä ei saa vaarantaa olemassa olevia esiintymiä, joista siirrettävät yksilöt otetaan.
- 3) Hakija vastaa yhteydenpidosta tarvittaviin viranomaisiin ja maanomistajiin sekä huolehtii maanomistajaluvista.
- 4) Siirtoja tehtäessä on huolehdittava siirrettävien kasvien hengissä pysymisestä. Kasviyksilöiden mukana tulee nostaa maasta mahdollisimman suuri maapaakku, jotta sienijuuret pysyvät kasvin mukana siirron aikana.
- 5) Lehtoneidonvaipat tulee istuttaa kohdealueelle lähelle toisiaan (12.10.2023 esitetty siirtosuunnitelman paikka), mikä mahdollistaa mahdollisimman hyvän suvullisen lisääntymisen tulevaisuudessa.
- 6) Siirtoja tehtäessä voidaan käyttää avustajia. Luvanhakija vastaa siitä, että kaikki toimenpiteisiin osallistuvat noudattavat tämän luvan ehtoja.
- 7) Rakennustyömaan lähellä, kasvupaikalle jäävät lehtoneidonvaipat on tarpeen merkitä/rajata maastoon rakennustöiden helpottamiseksi, jotta niiden kasvupaikkaa/yksilöitä ei epähuomiossa hävitetä.
- 8) Sekä kasvupaikoilleen jääviä että siirrettyjä lehtoneidonvaippoja tulee seurata seuraavat viisi vuotta siirrosta. Seurannan avulla voidaan arvioida kasvupaikalle jäävien yksilöiden kasvua ja lisääntymistä sekä siirrettävien yksilöiden toipumista siirrosta, elinvoimaisuutta sekä lisääntymistä uudella kasvupaikalla. Siirtotoimenpiteet on dokumentoitava tarkasti, jotta toimenpiteet voidaan tarvittaessa toistaa muualla, mikäli siirto onnistuu. Siirrosta viidentenä vuonna on lajin hyvin tuntevan asiantuntijan arvioitava, onko siirto onnistunut ja onko seuranta edelleen jatkettava.
- 9) Toimenpiteistä suoritettaessa tämä lupa tai sen kopio on pidettävä mukana (esim. puhelimessa) ja esitettävä pyydettyä.

- 10) Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo luvan käyttöä ja voi tehdä tarvittaessa tarkastuksia.
- 11) Hakijan tulee toimittaa yhteenveto siirtoluvan käytöstä (siirtotöiden toteutusaika ja -tapa, siirrettävien yksilöiden tarkat istutuspaikkasijainnit, istutusala ja sen kuvaus sekä muut mahdolliset siirto- ja istutustyöhön alueella vaikuttaneet asiat) viimeistään 3 kuukauden kuluessa siirtotöiden toteutuksesta sekä seurantaraportit (sis. loppuraportin) kunkin seurantavuoden loppuun mennessä ELY-keskukselle. Raportit toimitetaan ELY-keskuksen kirjaamoon kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi tämän päätöksen diaarinumerolla varustettuna (VARELY/5740/2023).
- 12) Siirtoistutettujen lehtoneidonvaippojen havainnot tulee tallentaa laji.fi-järjestelmään.

PERUSTELUT

Siirron tavoitteena on turvata lehtoneidonvaippayksilöiden säilyminen sillan rakentamisen yhteydessä.

Siirroilla ei vaaranneta Hessundinsalmen alueen lehtoneidonvaippaesiintymää, sillä lehtoneidonvaippoja ei hävitetä, vaan osa niistä siirretään sillan rakentamisen alta pois toiseen, lajille suotuisaan kasvupaikkaan.

Lehtoneidonvaippa luokitellaan tällä hetkellä Suomessa elinvoimaiseksi lajiksi. Lehtoneidonvaippaa ei ole luokiteltu Varsinais-Suomessa alueellisesti uhanalaiseksi lajiksi.

ELY-keskus katsoo, että edellä mainituista syistä luvankuukainen seitsemän kasvuyksilön siirtäminen uuteen kasvupaikkaan ei aiheuta vaaraa kyseisen lajien suotuisan suojelutason säilyttämiselle. 12.10.2023 esitetty uusi siirtopaikka on aluskasvillisuudeltaan lehtoneidonvaipalle avoimempi kuin aiemmin esitetty Lehtiniemi, jossa kasvuun lähtöä ja kasvua olisi todennäköisesti heikentänyt runsas sananjalkakasvusto. Lupa on perusteltu sillan rakentamisen kannalta.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Jotta lehtoneidonvaipat saadaan siirrettyä alueelta pois ennen rakentamistoimien alkamista, on välttämätöntä, että tämä lupa astuu voimaan välittömästi.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 69 §, 74 §, 83 §, 87 §, 89 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (2003/13) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus (1357/2022) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2023

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Ylitarkastaja Salli Uljas

Ylitarkastaja Marjo Perkonoja

Tämä päätös on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksynnästä on päätöksen viimeisellä sivulla.

LIITTEET

Valitusosoitus

PÄÄTÖS

Sähköisenä tiedonantona hakijalle ja tiedoksi saaville

TIEDOKSI

Ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi
Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi
Paraisten kaupunki parainen@parainen.fi
Lounais-Suomen poliisilaitos kirjaamo.lounais-suomi@poliisi.fi
Varsinais-Suomen luonnonsuojelupiiri varsinais-suomi@sll.fi
Tapiola ry. Varsinais-Suomi info@tapiolary.com
Natur och Miljö r.f. kansliet@naturochmiljo.fi
Pargas Naturskyddsförening, parainen@sll.fi
Kreate Oy, Olli Sihvola
AFRY Finland Oy, Jessica Rapp

Suoritemaksu 150 €

Tämä asiakirja VARELY/5740/2023 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/5740/2023 har godkänts elektroniskt

Perkonoja Marjo 18.10.2023 11:50

Uljas Salli 18.10.2023 11:54

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Turun hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiannona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Turun hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä: [Tuomioistuinmaksulaki 1455/2015](#)

Turun hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: PL 32, 20101 Turku
Käyntiosoite: Sairashuoneenkatu 2-4, 20100 Turku
Puhelin: 029 56 42400
Telefax: 029 56 42414
Sähköposti: turku.hao@oikeus.fi
Aukioloaika: 8.00-16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.